

Campus A4, byggnad 9

Omläggning och målning av skivtäckt
plåttak, 2011–2012

Artilleristen 1, Campus A4, Östersunds kommun

Julia Cronqvist

RAPPORT – JAMTLI 2012:38
ISSN 1654-2045

Utgivning och distribution:

Jamtli

Box 709

831 28 Östersund

Tel 063-15 01 00

Fax 063- 10 61 68

© Jamtli, 2012

Allt kartmaterial från GSD-Fastighetskartan © Lantmäteriverket Ärende nr
MS2006/02204

Omslagsbild: Julia Cronqvist

Bilder: Julia Cronqvist Jamtli, om inget annat anges.

Redigering och layout framsida: Lena Ljungkvist, info@lenagrafiskform.se

ISSN 1654-2045

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
INLEDNING	3
FASTIGHETSUPPGIFTER M.M.....	4
KARTA	5
SITUATIONSPLAN	5
SITUATIONSPLAN	6
MILJÖBESKRIVNING	7
HISTORIK	7
Skyddsföreskrifter enligt Kulturminneslagen	7
ANTIKVARISKT RESONEMANG	8
Ytbehandling	10
BYGGNADSBEKRIVNING	13
BYGGNAD 9	13
Uppgifter om konstruktion	13
UTFÖRDA ÅTGÄRDER.....	14
RIVNING AV BEFINTLIGT PLÅTTAK OCH LÄGGNING AV NYTT	14
Beskrivning av befintlig plåt.....	14
Rivning av plåt	16
Skorsten.....	19
Läggning av ny plåt	20
Skorstenar	24
Montering av vindskivor	25
Stuprör	26
MÅLNING AV TAK	26

Inledning

Det gamla regementet A4 ligger inne i Östersunds stad och har efter nedläggningen 1998 omvandlats till Campus för Mittuniversitetet. Byggnad 9, Ridhuset, uppfördes 1895. Idag rymmer byggnaden föreläsningssalar för Mittuniversitetet.

Länsstyrelsen beviljade 2011-04-26 tillstånd till renovering av plåttak på byggnad 9 (lst dnr 432-6605-10). Byggnaden ingår i det statliga byggnadsminnet Norrlands Artilleriregemente A 4, Östersunds kommun, Jämtlands län.

Etapp 1 genomförde sommaren 2011 och har inneburit omläggning av plåttaket på byggnadens östra sida. Taktäckningen på västra sidan är i bättre skick och har därför fått ligga kvar.

Antikvarisk medverkan har utförts av Sara Bäckman och Christina Persson, Jamtli. Besöksprotokoll, fotografier, ritningar och andra handlingar som rör upprustningen finns i länsmuseets arkiv. De digitala bilderna finns brända på en cd-skiva som förvaras tillsammans med övriga handlingar. Rapporten har sammanställts utifrån den dokumentation som plåtslagerifirman gjort.

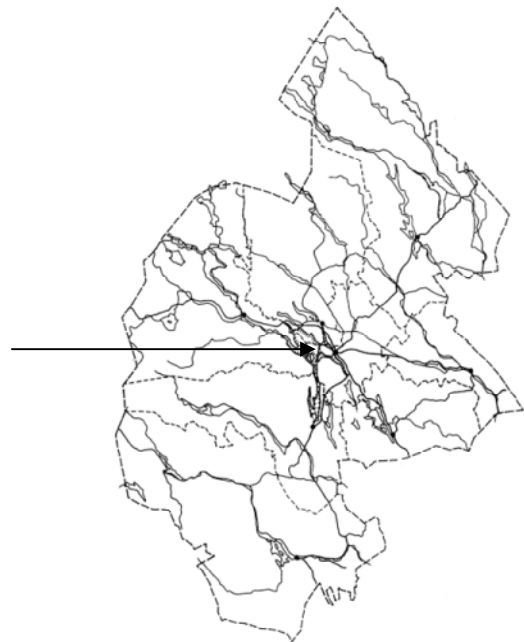
Östersund 2012-10-03

Julia Cronqvist
Antikvarie

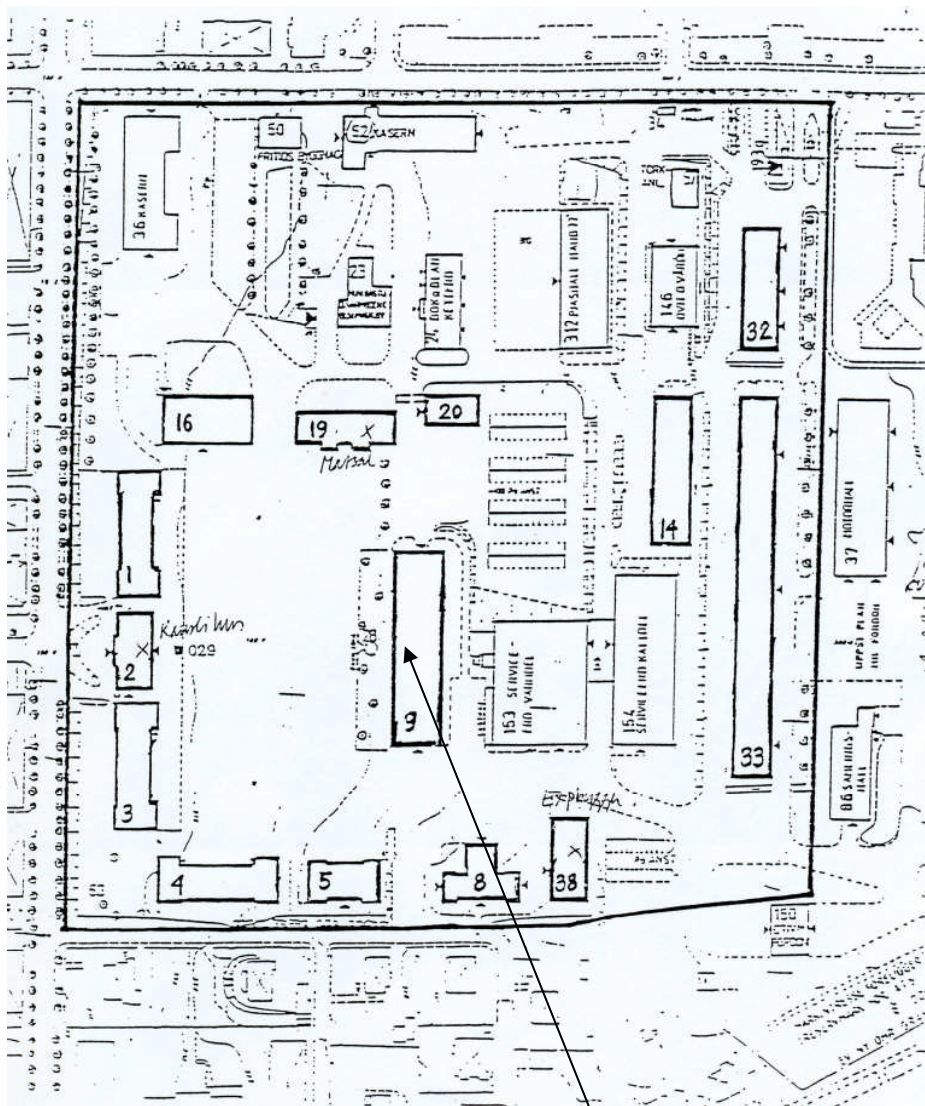
Fastighetsuppgifter m.m.

Objekt	Byggnad 9, Campus A4 Östersund
Dnr JLM	227/2011 F8AHL
Dnr LST	432-6605-10
Fastighet	Artilleristen 1, Östersunds stad och kommun
Fastighetsägare	A4 Campus AB Studentplan 2 831 35 Östersund Kontaktperson: Tomas Fuchs
Uppdragsgivare	Fastighetsägaren
Projektör	<i>Arkitekt</i> GisteråSjöstrand Arkitektur AB Box 641 831 27 Östersund
Beställarens kontrollant	P Dillner Bygg & Miljöprojekt Kyrkgatan 58 831 34 Östersund
Entreprenörer	<i>Tak</i> Rogers plåtslageri Takmålning, Jämtlands Klättercenter
Antikvarisk medverkan	Jamtli Kulturhistorisk sektion Box 709 831 28 Östersund

Karta

Situationsplan

Situationsplan över Campusområdet.

Miljöbeskrivning

Kasernetablisementet inordnar sig i Östersunds rutnätsplan från 1788. Flertalet byggnader är uppförda i putsat tegel men även träbyggnader ingår i beståndet. Kasernområdet förlades till Östersunds östra stadsgräns. Byggnad 9 är placerat mitt emot kanslihuset och bildar den östra långsidan av den tidigare Exercisplanen, numera Studentplan.

Historik

Dåvarande Kungliga Norrlands artilleriregementes kasernetablisement började uppföras i enlighet med 1892 års försvarsbeslut samma år efter ritningar av O.A Busch och Erik Josephson. Detta var arkitekten Erik Josephsons första kasernetablisementet, som skulle följas av många flera. Josephson ritade kanslihuset med omgivande kaserner. Totalt 18 byggnader stod färdiga 1895, förutom kaserner bl. a. matsal, gymnastikhus, ridhus och stallar.

Inflyttningen skedde successivt under åren 1893-1895. 1897 invigdes etablisementet av kung Oscar II. Förbandet var då det enda artilleriförbundet i Norrland. I jämförelse med den glesa och låga dåtida stadsbebyggelsen torde kasernområdet ha varit dominerande. Kanslihuset med sitt torn och omgivande kaserner utgjorde en representativ front ut mot staden och Artillerigatan som gavs esplanadkaraktär med dubbla trädrader.

Regementet har byggts till i olika omgångar under årens lopp, senast 1972 då en militärrestaurang byggdes. 1974 övergick A4 till att bli en ren utbildningsmyndighet. De sista värnpliktiga blev klara med sin utbildning under våren 1997. A4 fanns kvar som regemente fram till 31 december 1997.

Delar av området förklarades som statligt byggnadsminne redan 1935. 1997-10-12 utvidgades byggnadsminnet enligt beslut av regeringen och 1998-01-04 förklarades att området övergått till byggnadsminne enligt 3 kap 7 § (SFS 1988:950) lagen om kulturminnen mm.

Byggnad nr 9 uppfördes som ridhus 1895, men har under 1900-talet byggts om till skolsalar. Befintlig takläggning är av okänd ålder, men troligen inte ursprunglig.

Skyddsföreskrifter enligt Kulturminneslagen

På grund av att byggnad 9, f.d. Ridhuset ingår i byggnadsminnet Norrlands Artilleriregementes kasernetablisement gäller särskilda föreskrifter, de som gäller byggnad 9 är följande:

1. Byggnaderna får inte rivas eller flyttas, ej heller till sitt yttre byggas om eller förändras så att dess kulturhistoriska värde minskar.
2. Byggnaderna skall underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhållsarbeten skall utföras med ursprungliga byggnadsmaterial och färger på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
3. Området inom situationsplanen skall vårdas och hållas i sådant skick att dess karaktär inte förvanskas.

Antikvariskt resonemang

Målsättningen med bytet av yttertaket har varit att slå vakt om byggnadens kulturhistoriska värde och karaktär som en del av ett militärt byggnadsminne. I varje restaureringsprojekt är det önskvärt att bevara så mycket av ursprungsmaterialet som möjligt, autentiska material ses ur ett antikvariskt perspektiv som historiskt källmaterial som innehåller viktig information och kunskap. I det här fallet gjorde länsstyrelsen bedömningen att taket var i så pass dåligt skick att den bästa lösningen var att byta ut det till lika befintligt för att långsiktigt bevara byggnaden.

Plåt på tak

Taktäckning med skivplåt blev vanligt på 1700-talet, då främst i högre ståndsmiljöer. Vid denna tid var formatet på plåtarna relativt litet, men under senare delen av 1800-talet kunde man genom tekniska landvinningar öka storleken. Den storlek på plåtarna som var rådande kring sekelskiftet 1900 överensstämmer därför i stort med de mått man vanligtvis använder sig av idag. Den nya plåt som monterats på byggnad 9 under 2011 har därför ungefär samma mått och storlek som den äldre befintliga plåten som rivits bort.

Hakfalsar i horisontell linje

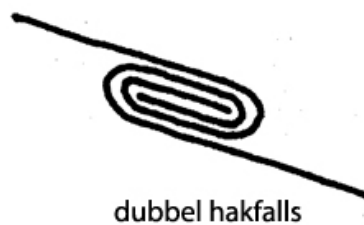
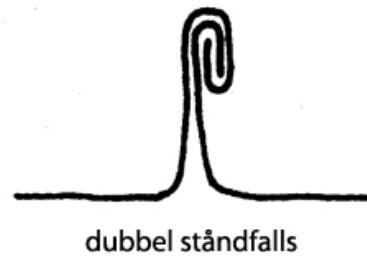
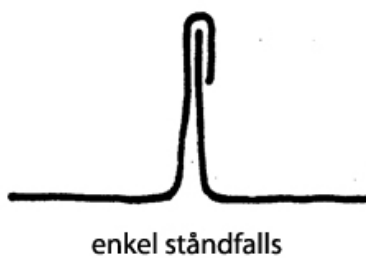
Fram till 1920 lades skivtäckt plåt med hakfalsarna i horisontell linje, samt gjordes falsarna enkla.

Här ser vi att hakfalsarna ligger horisontellt

(Foto Rogers plåtslageri)

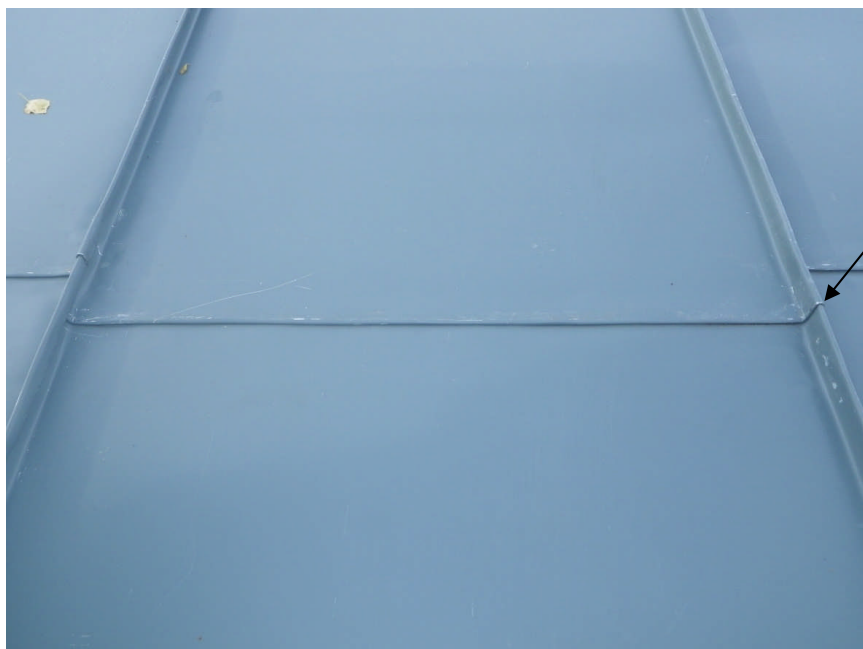
Kring 1920-talet blev det allt vanligare att man gjorde falsarna dubbla, i samband med detta ändrade man även läggningen av plåtarna, man lät förskjuta dem med halva plåtlängden. Anledningen till detta var att det annars i skarvarna mellan de olika plåtarnas hakfals skulle bli ett flertal plåtskikt att bocka på ett och samma ställe.

(Bild tagen från Hålla Hus, Internet)

Före takplåtsbytet på byggnad nr 9 var befintlig plåt lagd med horisontella hakfalsar. Detta tyder på att falsarna möjligtvis var av typen enkelfals, i dokumentation finns dock ingen fakta om detta. Oavsett är läggningssättet med hakfalsarna i horisontell linje ett äldre sett att lägga plåten. På en av de borttagna plåtarna fanns en stämpel där det stod "*Stockholms galvaniseringsfabrik*". Fabriken startades 1895 och lades ned 1969. Hur gamla plåtarna var när de revs bort 2011 är osäkert.

När den nya plåten lades under 2011 valde man att försöka bevara det äldre läggningssättet. Eftersom plåtarna falsats med dubbelfals har man dock behövt förskjuta plåtarna en liten bit för att "skarven/falsmötet" mellan två olika plåtars hakfals inte ska bli för klumpigt. På detta sätt har det äldre sättet att lägga plåten bibehållits i stort sett. Dubbelfals har man valt för att den blir tätare och förhindrar insläpp av vatten.

Här ser vi att hakfalsen är förskjuten en liten bit på den nya plåtavtäckningen
(Foto Rogers plåtslageri)

Ytbehandling

1700 – 1950

Måning av plåttak har troligen alltid förekommit sedan plåt i större omfattning började läggas på högre ståndsbostäder under 1700-talet. I boken *Äldre järnplåtsarbeten – en sammanställning av uppgifter ur äldre facklitteratur*,

utgiven av Riksantikvarieämbetet kan vi läsa att tillsatserna varierat under decennierna. Linolja, pigmenterad med kimrök var vanligt under 1700-talet och början av 1800-talet. Tillsatser av bly, hartz, blyglete och blymönja börjar användas under mitten av 1800-talet. Utöver kimröken som pigmenterar färgen svart har bland annat engelskt rött och kromoxidgrönt använts som pigment. Det finns även uppgifter om att man under 1700- och 1800-talet använt tjära och vid mitten av 1800-talet även stenkolkstjära, beck, asfalt, och terpentinolja som ingredienser i färgen/ytbehandlingen.

Blymönja som rostskyddsgrund och täckfärg av pigmenterad linolja har dock varit en av de vanligaste metoderna, denna nämns i bygglitteratur ända in på 1940-talet, samt är metoden dokumenterat använd ända in på mitten av 1960-talet.

Målningsintervallerna för samtliga färgrecept är relativt återkommande, i en av handböckerna från tidigt 1900-tal finns uppgifter om att plåtarna ska strykas två gånger, en gång på varje sida när de är falsade, undersidan en andra gång innan plåtarna slås ihop och läggs upp på taket och hela takytan en gång när plåttäckningen är färdig. Efter två år bör målningen förnyas och vart 3-5 år bör hela takytan skrapas och ommålas.

Förzinkad järnplåt

I mitten av 1800-talet påbörjas försök med att varmförzinka järnplåten. Denna metod förbättras allt eftersom och i slutet av seklet börjar förzinkad plåt att användas vid takläggning i Sverige, den äldre svartplåten fortsätter dock att användas parallellt en bra bit in på 1900-talet. I bygghandböckerna finns anvisningar om hur den förzinkade plåten ska ytbehandlas. I t.ex. byggnadsstyrelsens allmänna bestämmelser från 1937 står att man till galvaniserad plåt ska använda sig av lika delar rå och kokt linolja, i ytterligare en handbok står att man även kan använda sig av zinkvitts- och blyvittsoljefärger. Troligen har man inte använt blymönja på nylagda tak av förzinkad plåt i någon större utsträckning. Däremot har linoljebaserad mönjefärg använts på äldre förzinkade plåttak som underhållsfärg.

1950-2000-tal

På 1950-talet börjar man använda sig av alkydoljefärger och på 1970-talet introducerades även plastfärger och på 1980-talet blev plastisolbeläggning vanligt.

Idag 2012 finns ytterligare varianter av målningsbehandlingar av plåttak. Rostskyddsbehandlingen med olika ämnen har som vi sett varierat under åren.

När det gäller målning av galvaniserad plåt har man alltid behövt vänta minst ett år med målning av plåten efter att den lagts. Anledningen är att ett nylagt zinksikt är relativt glatt och behöver mattas ned och bilda zinkkarbonat innan en linoljebaserad färg kan fästa. Utöver zinksiktet har man någon gång under 1900-talet även börjat lägga på ytterligare ett lager av något man kallar lagringsskydd på plåten. Lagringsskyddet består av krom och ska skydda mot vitrost under den tid plåten lagras och transporteras. Fram till 2006 var detta lagringsskydd så utformat att även detta mattades av efter något år ute i luften så att målning kunde utföras på plåten. Efter 2006 har detta skydd förstärkts och näst intill blivit permanent, vilket gör att det inte bryts ned och målning med linoljebaserade färger kan därför ej användas längre. Lagringsskyddet kan tas bort med hjälp av betning med fosforsyra eller svepblästring med sand, metoderna är dock omständliga och den sistnämnda riskerar att skada zinksiktet.

Ett alternativ som därför dykt upp är en så kallad förprimad plåt, primern består av en polyesterbeläggning utanpå lagringsskyddet. Primern som görs på fabrik går att plåtsmåla på med bland annat linoljebaserade färger.

Byggnad 9

För byggnad 9 hade man i åtgärdsprogrammet valt att använda sig av en förprimad plåt, Rukki kultur. Målningen skulle ske med Isospeed som är en oljealkydbaserad täckfärg. Underhand har fastighetsägaren dock beslutat sig för att istället prova en akrylgummibaserad färg, Abratex top 86.

Återkommande problem med flagnande färg på flera tak inom byggnadsminnesområdet har gjort att man vill använda sig av en annan modern färgtyp.

Att generellt använda sig av traditionell målningsbehandling på nylagda plåttak är idag svårt. Takplåtens nya lagringsskydd, samtida miljölagstiftning, försäkringar och ökade kostnader för arbetskraft har förändrat förutsättningarna.

Taket på byggnad 9 är nu målat med Abratex top 86 och med blotta ögat kan man ej från marken se att färgen är en modern målningsbehandling. Däremot är ju plåttaket, utifrån dagens förutsättningar, lagt enligt traditionella principer som var rådande då byggnaden uppfördes. På detta sätt har denna hantverkstradition fått leva vidare även på detta tak samt har man återskapat det estetiska uttryck som den äldre plåtavtäckningen hade. Inför kommande restaureringar/renoveringar är det dock viktigt att känna till att det östra takfallet är målat med en för år 2012 modern färgtyp, samt är det även viktigt att känna till hur denna kan underhållas.

Byggnadsbeskrivning

Byggnad 9

Byggnad 9 består av en våning. Byggnaden är uppförd med stomme av tegel på kalkstenssockel. Fasadmaterialet är puts.

Uppgifter om konstruktion

Grund	Stensockel i kalksten
Stomme	Tegel, med puts som ytskikt
Bottenbjälklag	Trä
Mellanbjälklag	Trä
Takkonstruktion	Takstolar av trä, råspont, tjärpapp
Taktäckning	Skivtäckt plåt

Utförda åtgärder

Rivning av befintligt plåttak och läggning av nytt på byggnadens östra takfall

Beskrivning av befintlig plåt

Den äldre plåten som låg på taket var skivfalsad. Troligen var plåten enkelfalsad eftersom de horisontella hakfalsarna låg i våg med varandra och ej var förskjutna, denna uppgift är dock osäker. Plåten låg direkt på takrotet, ingen takpapp fanns. På delar av taket var plåten utbytt, det gällde upp mot taknock och takfot på takets nordöstra sida.

Den äldre plåttäckningen

Foto, Rogers plåtslageri

På baksidan av de äldre plåtarna kunde plåtslagarna finna en märkning - Stockholms galvaniseringsfabrik. Företaget startades 1895 (lades ner 1969) och sysslade med galvanisering och tunnplåtslageri. Inga exakta årtal från någon av plåtarna verkar ha hittats.

Plåt med märkning "Stockholms galvaniseringsfabrik"

Plåten hade målats 2001, men denna färg hade nu efter 10 år börjat flagna ordentligt och plåtarna var rostiga. Plåtarna släppte även från underlaget, fästningen mot rotet var inte tillräcklig och det förekom även läckage. Fastighetsägarna önskade därför att plåten skulle bytas ut.

Färg har släppt från plåttäckningen

Foto Rogers plåtslageri

Rivning av plåt

Enligt uppgift från Rogers plåtslageri så revs plåten i 15 meters sektioner. Varje avriven sektion täcktes med takpapp samma dag för att eventuell fukt inte skulle kunna påverka underlagstaket/rotet.

Plåt börjar att rivas

Foto: Rogers plåtslageri

Rotet som blev synligt när plåten revs såg i det stora hela ut att vara i gott skick. Brädorna bestod av en blandning av råspont och plank. Några brädor var lösa och spikades därför fast med fyrtums varmgalvad spik.

Råspont nere vid takfot

Foto: Rogers plåtslageri

Fyllning av sågspån under rotet

Foto: Rogers plåtslageri

Först rev man bort plåten vid takfoten på sektion 1

Foto: Rogers plåtslageri

Innan pappen lades fick man även rensa rotet från äldre fästklammer. Pappen (YAP 2200) lades sedan nedifrån och upp och spikades i klisterremsan med pappspik (Hj12ASAV 3,1 x 22 mm). Pappen överlappades 50 cm med fallande gering.

Rotet rensas från klammrar/fästbleck innan papp läggs
Foto: Rogers plåtslageri

Pappen läggs nerifrån och upp på takfallet

Foto: Rogers plåtslageri

Foto: Rogers plåtslageri

Skorsten

Mitt pånocken satt två ventilationshuvor intill varandra. Den södra av dessa två visade sig under arbetena vara i dåligt skick. Innanför plåten upptäckte man en murad skorsten som enbart hölls uppe av plåtens skyddande väggar. Man beslöt att riva den. I samråd med Ola Hanneryd på länsstyrelsen beslöt man sig för att inte bygga upp den igen eftersom den tillkommit på 1900-talet och ej var samtida med byggnadens uppförandetid. Hålet som blev kvar efter skorstenen byggdes igen med råspont och belades med papp på samma sätt som övriga delar av taket.

Skorsten ej i bruk, troligen från 50-talet. Den var i dåligt skick och fick rivas
Foto: Rogers plåtslageri

Läggning av ny plåt

Plåten man valt att använda heter Rukki, med beläggningssystem ”Kultur”. Plåten är varmförzinkad och sedan belagd med en polyesterbaserad primer på ovansidan, samt en skyddslack, epoxy, på undersidan. Denna typ av plåt är anpassad för plåtsmålning efter att plåten falsats och lagts på taket.

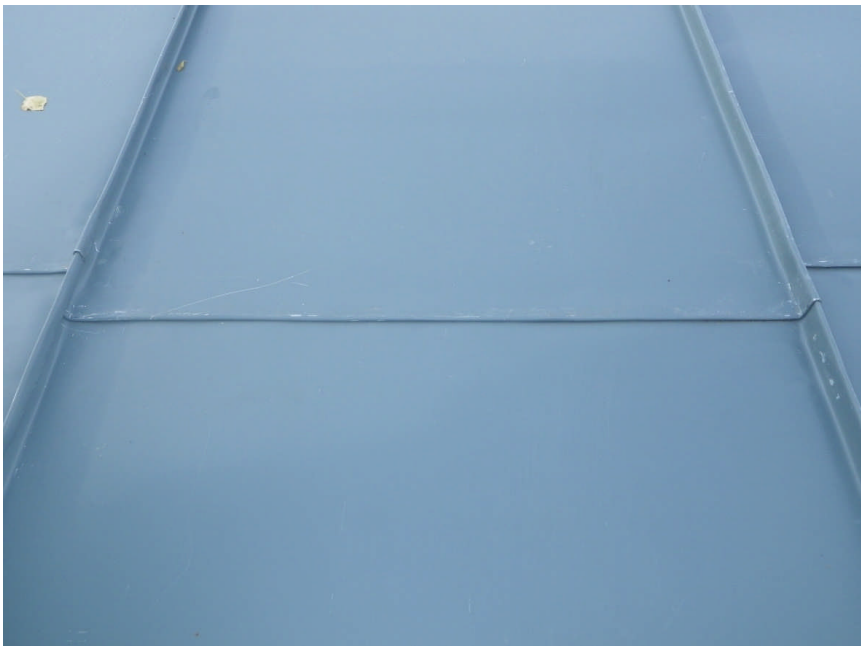
Enligt Rogers plåtslageri så klipptes plåten (Rukki Kultur) först i skivor med storlek 1250x670 mm. Skivorna kördes sedan genom en dubbelfasluptagare. Kortsidorna kördes i sin tur genom en rörfalsmaskin. Därefter falsades tre skivor ihop, falsolja applicerades innan falsning.

Takfotsstocken spikades och skruvades uppe på takpappen, klammer monterades. Fotränsskivorna (600 mm långa) monterades med klammer och dubbelfalsades på plats, falsolja applicerades innan falsning.

När fotrännan var klar lyfte man upp takskivorna på taket i delar och falsades ihop dem (dubbelfalsning) uppe på taket till rätt längd. Till detta arbete använde man sig av en dubbelfalsförslutare. Vid anslutningen mellan fotränna och takskivor klipptes skivan till rätt längd och dubbelfalsades ihop med fotrännan. Varje ”fullängdsskiva” (plåtar mellan takfot ochnock) består av nio stycken skivor.

Plåten har börjat att läggas, hakfalsarna är gjorda med minsta möjliga förskjutning, Foto: Rogers plåtslageri

Stånd och hakfals

Foto: Rogers plåtslageri

Fotränna

Foto: Rogers plåtslageri

Fotränna

Foto: Rogers plåtslageri

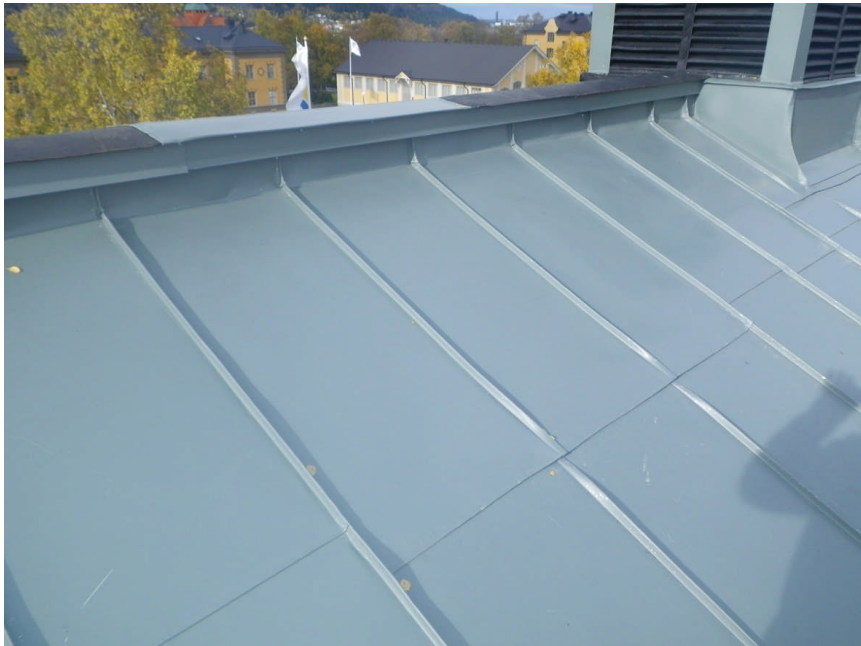
Utlopp

Foto: Rogers plåtslageri

Plåten är fäst mot rotet med så kallade klamrar, fästningen är gjord så att plåten har möjlighet att röra sig i plåtens längdriktning vid värmeförändringar.

När hela sektionen (15m) var täckt med de nya takskivorna falsades "fjärilsveckan" ihop och hela sektionen kontrollerades så att inga fel fanns.

Därefter monterades dropplisten vid taknocken som falsades ihop med befintlignockplåt.

Plårbeten vidnock

Foto: Rogers plåtslageri

Skorstenar

Plåten på skorstenar och ventilationshuvor skulle också bytas. Inför bytet mättes den gamla plåten och revs sedan. Enligt Rogers plåtslageri tillverkades de nya plåtarna till intäckningen färdiga och monterades sedan med teknikerna ”dubbelfalsning” samt ”svängfalsning”. Falsolja applicerades innan falsningen. Skorstensbeslagen falsades sedan ihop med takskivorna.

Skorsten, med ny plåtinklädnad

Foto: Rogers plåtslageri

Montering av vindskivor

Enligt Rogers plåtslageri monterades vindskivor mot norra delen när hela sektion 1 var färdig för att förhindra fallrisken då fallskyddet ej kunde vara monterat när vindskivorna monterades. Livlina användes.

Vindskivor i södra delen monterades när hela sektion 5 var färdig.

Vindskivor byggnadens södra gavel

Stuprör

Enligt programmet som låg till grund för länsstyrelsens beslut skulle stuprören bytas ut till nya med raka vinklar och sammanfogade med fals. Under arbetets gång beslöt man att behålla de befintliga. De monterades ner under pågående arbeten, men monterades sedan åter. Detta är en avvikelse mot programmet.

Stuprör

Målning av tak

Under 2012 har taket målats. Enligt projektbeskrivningen som låg till grund för länsstyrelsens tillståndsbeslut skulle den primerförsedda plåten täckmålas på plats med en oljealkydbaserad täckfärg av fabrikat Intrateknik, typ Isospeed. Denna målningsbehandling har fastighetsägaren valt att frånga för att istället använda sig av Abratex Top 86, en elastisk färg baserad på akrylgummi.

Målningen på taket har utförts av Jämtlands klättercenter. De har tvättat plåten med Abratvätt (en ammoniaklösning) och sedan sköljt taket med ljummet vatten med 250 bars tryck. Därefter har man lagt på två lager täckfärg. Tjockleken när färgen var våt var 200 my, när den torkat hamnar tjockleken på ca 80 my. (1 my = 0,001 mm.) Kulör, svart.

RAPPORTSERIE – JAMTLI, 2012

ISSN 1654-2045

- 2012:1 Lillhärjåbygget – Dokumentation och uppmätning av vinterfjället 2011
Sara Bäckman, Olof Edin
- 2012:2 Ankarede – Levande kyrkstad. Kunskapsunderlag 2011
Clara Nyström
- 2012:3 Skärvångens begravningsplats – Anläggning av askgravlund 2010
Clara Nyström
- 2012:4 Kulturhistorisk förstudie avseende planerad vindkraftpark vid Nyhem i Bräcke kommun 2012
Anders Hansson
- 2012:5 Sjöutnässets kapell – Restaurering av tak och fasader 2009–2010
Julia Cronqvist
- 2012:6 Mattmars kyrka – Restaurering av fasader och fönster 2011
Sara Bäckman, Clara Nyström
- 2012:7 Tåsjo kyrka – Installation av klockspel 2002
Christina Persson
- 2012:8 Trångåsen – Restaurering av ladugård och födörösstuga 2008–2010
Julia Cronqvist
- 2012:9 Enafors turisshotell – Antikvarisk rapport vid restaurering av östra fasaden 2011
Veronica Trygg
- 2012:10 Norderö kyrka – restaurering av tak 2002–2003
Christina Persson
- 2012:11 Norderö kyrka – restaurering av klockstapel 2008
Christina Persson
- 2012:12 Ragunda gamla kyrka – Antikvarisk medverkan vid exteriör restaurering 2011
Olof Edin
- 2012:13 Arbetarbostäderna på Tossön – Restaurering av tak 2011
Olof Edin, Clara Nyström
- 2012:14 Tåsjo kyrka – Konvertering av värmesystem, borttagande av kyrkbänkar, fasadrestaurering och nytillverkning av kors, 2009
Julia Cronqvist
- 2012:15 Ragunda kyrka – Restaurering av gjutjärnsstaket 2009–2010
Clara Nyström
- 2012:16 Dubbelhärbret i Östbacken – Fasadrestaurering 2010–2011
Julia Cronqvist
- 2012:17 Residenset i Östersund – Ombyggnad av kontorsdelar 2009
Clara Nyström

- 2012:18 Ragunda kyrka – Ändring av dopaltare 2009–2010
Clara Nyström
- 2012:19 Arkeologisk förundersökning vid fornlämning 19:1, Andersö skans,
i Östersunds kommun
Anders Hansson
- 2012:20 Monäset – Restaurering av parstuga 2011
Veronica Trygg
- 2012:21 Hede kyrka – Konvertering av värmesystem och konservering av interiör, 2010
Julia Cronqvist
- 2012:22 Ragunda kyrka – Exteriör restaurering 2010–2011
Clara Nyström
- 2012:23 Brunflo kyrka – Byte av spåntak på bogårdsmur, 2006
Julia Cronqvist
- 2012:24 Kulturhistorisk landskapsanalys inför planerad vindkraftpark vid Garpkölen
i Härjedalens kommun
Anders Hansson
- 2012:25 Funäsdalens kyrka – Omläggning av spåntak och lagning av putsskador, 2005
Julia Cronqvist
- 2012:26 Hallens kyrka och klockstapel – Restaurering 2010
Veronica Trygg
- 2012:27 Kulturmiljöer i Härjedalen – Kulturhistorisk utredning
Ove Hemmendorff
- 2012:28 Bräcke kyrka – Exteriör restaurering 2009–2010
Clara Nyström
- 2012:29 Klevberget – Kulturhistorisk karakterisering inför vindkraftspark, 2012
Amanda Jönsson
- 2012:30 kulturhistorisk förstudie avseende planerad vindkraftpark vid Storflöten
och Länstersjön i Ånge kommun
Amanda Jönsson
- 2012:31 Residenset i Östersund – Ombyggnad av kontorsdelar 2010
Clara Nyström
- 2012:32 Arkeologisk utredning inför planerad vindkraftpark vid Hocksjön
i Sollefteå kommun
Anders Hansson
- 2012:33 Arkeologisk utredning inför planerad vindkraftpark vid Mörttjärnberget
i Bräcke kommun
Anders Hansson
- 2012:34 Kalls kyrka – Restaurering av långhusets södra fasad, sakristia och kor, 2012
Julia Cronqvist
- 2012:35 Kalls kyrka – Restaurering av tornet, 2008
Julia Cronqvist

2012:36 Byggnad 33 – Ombyggnad 2011–2012
Julia Cronqvist

2012:37 Campus A4, byggnad 5 – Fasad- och takrestaurering, 2011–2012
Julia Cronqvist

2012:38 Campus A4, byggnad 9 – Omläggning och målning av skivtäckt
plåttak, 2011–2012
Julia Cronqvist